

Вечорниці

Підходила осінь і молодь у багатьох місцевостях України починала збиратися на вечорниці. Негода заважала їм збиратися на вулиці (на колодках, майданах чи то біля млина). Тоді молодь вибирала хату, де живе небагато людей. Найчастіше це була хата вдови. За хату і світло дівчата платили харчами, а хлопці наймали музик.

Парубкувати і дівувати в Україні починали після того, як їм виповнювалося 16 років, отже й вечорниці ставали доступними від такого ж віку. Там молодь парувалася і невдовзі справляла весілля. Починалися вечорниці близько сьомої вечора і тривали до одинадцяної години. Першими до господині приходили дівчата, приносили складчину (спільні харчі), готували вечерю, а потім сідали вишивати, прясти. Працюючи, співали пісень. Трохи пізніше приходили хлопці. Зупинялися під вікном і просилися до хати. Все це відбувалося із жартами та піснями. Бувало, що запрошували парубків з іншого кутка села або й з іншого села. Це коли своїх хлопців було менше. Запрошених шанували, як бажаних гостей. Під час складчини, тобто спільної трапези, порядкував за столом голова парубоцької громади, а допомагала йому отаманша дівочої громади.

Хлопці також брали роботу на вечорниці – хто плів бриля, хто стругав ложку або шпички для галушок. Проте, вони більше милувалися дівчатами, спостерігаючи за їх роботою. Працювали, піджартовуючи над закоханими парами чи деякими вадами односельчан. На вечорницях можна було почути різні байки, оповідання, казки. Запрошували кобзарів, а найчастіше, коли не було посту – музик. Наодинці хлопці стояли з дівчатами у сінях або в затишку – під деревом, біля ожереду соломи, перелазу.

Поверталися з вечорниць парами.

Особливо весело проходили вечорниці у свята, зокрема на Катерини, Андрія, Різдво, Новий Рік, Водохреща.

На Катерини дівчата сходилися до хати раніше, щоб розпочати ворожіння ще до приходу хлопців. На Андрія всі збиралися кусати Калиту і також ворожили. Сьомого січня на

вечорницях припиняли шити й прясти. Якщо хтось з дівчат насмілювався продовжити свою роботу, то хлопці ламали кужільки і веретена, щоб ті не пряли. В цей час вся молодь готувалася до Коляди. Від Різдва до Нового року (14 січня) вся молодь збиралася на льоду; ковзалися, співали, каталися на фуркалі (до стовпа на жердинах кріпилися санчата, які крутилися навколо).

На Маланку молодь водила "Маланку", а в останній тиждень передвеликоднього посту, на Колодія, дівчата хлопцям на вечорницях чіпляли "колодку" – хусточку, стрічку, а інколи справжню колодку, цим висловлюючи свою симпатію. А тим, хто вже довгий час не мав пари – натяк, що час одружуватися.

Кожна місцевість України мала своє забарвлення вечорниць. Але всюди вони мали веселий характер. Молодь продовжувала традиції дідів і батьків, творила нові звичаї.